

- спільне розроблення та опрацювання проектів нормативно-правових актів;
- здійснення інших заходів відповідного спрямування.

З огляду на вищевикладене, вважаємо, що існує необхідність залучення громадських організацій до правозастосовчої діяльності органів виконавчої влади у сфері освіти. Також, громадські організації повинні брати участь у наданні адміністративних послуг у сфері освіти на підставі повноважень, які їм би надавалися на законодавчому рівні. Крім того, громадські організації повинні безперешкодно здійснювати контроль за місцевими органами виконавчої влади щодо фінансування сфери освіти, кадрового забезпечення зазначеної сфери та якості освіти.

Література:

1. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : постанова Кабінету Міністрів України від 03 лист. 2010 р. № 996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF>.

Бухтіярова І.Г.,

к.ю.н., викладач кафедри публічного управління та адміністрування НАВС

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Динамічна трансформація суспільних відносин зумовлює появу нових викликів та проблем, які потребують негайного вирішення в межах функціонуючого законодавчого розподілу повноважень органів виконавчої влади. Традиційно, процес передачі повноважень зумовлюється процедурою перерозподілу, який відбувається при реорганізації, ліквідації та створенні органів.

Процес передачі повноважень у центральних органах виконавчої влади, регулюється Порядком здійснення заходів, пов'язаних з утворенням, реорганізацією або ліквідацією міністерств, інших центральних органів виконавчої влади [1], дія якого поширюється на центральні органи виконавчої влади та їхні територіальні органи, крім випадків, коли Конституцією та законами України, актами

Президента України визначені інші особливості порядку їх утворення, реорганізації або ліквідації.

В наведеному Порядку визначено, що орган виконавчої влади припиняється шляхом реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації. А права та обов'язки органів виконавчої влади переходять: 1) у разі злиття органів виконавчої влади – до органу виконавчої влади, утвореного внаслідок такого злиття; 2) у разі приєднання одного або кількох органів виконавчої влади до іншого органу виконавчої влади – до органу виконавчої влади, до якого приєднано один або кілька органів виконавчої влади; 3) у разі поділу органу виконавчої влади – до органів виконавчої влади, утворених внаслідок такого поділу; 4) у разі перетворення органу виконавчої влади – до утвореного органу виконавчої влади; 5) у разі ліквідації органу виконавчої влади і передачі його завдань та функцій іншим органам виконавчої влади – до органів виконавчої влади, визначених відповідним актом Кабінету Міністрів України. Органи виконавчої влади утворюються, реорганізуються або ліквідуються Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України [1].

Так, наприкінці грудня 2018 року Кабінет Міністрів схвалив із доопрацюванням Постанову про реорганізацію Державної фіскальної служби (ДФС) шляхом поділу на Державну податкову і Державну митну служби як окремі центральні органи виконавчої влади. Кабінет міністрів спрямовуватиме та координуватиме діяльність цих служб через міністра фінансів України. Крім того, обидві Служби є правонаступниками прав та обов'язків реорганізованої ДФС у відповідних сферах діяльності [3].

Реформа фіскальних органів триває в Україні фактично з моменту їх створення. Новий етап змін розпочався у березні 2017 р., коли Уряд затвердив Концепцію реформування Державної фіскальної служби України [4]. Цей програмний документ декларує необхідність вжиття заходів, спрямованих як на підвищення прозорості, ефективності роботи, рівня комунікації між податковими органами й платниками податків, так і реформування структури самих фіскальних органів. Одним із перших кроків у цьому напрямі стала ліквідація податкових інспекцій як юридичних осіб. Вони стали структурними підрозділами обласних управлінь ДФС. Продовженням стало прийняття Постанови про поділ ДФС України 2018 року відповідно до цієї постанови ДФС «ділитися» на два органи – податкову і митну служби.

Існування окремо податкової та митної служб не є новим для України. З 2000 році у країні діяла Державна податкова адміністрація України, що мала спеціальний статус та реалізовувала податкову політику. У 2011 році замість Державної податкової адміністрації почала діяти Державна податкова служба. Паралельно функціонувала Державна митна служба. У 2013 році функції обох органів об'єднало в собі новоутворене Міністерство доходів і зборів, яке за рік шляхом перетворення було реорганізовано в Державну фіскальну службу України. Після кількох років функціонування єдиного органу з питань податкової та митної політики [5]. Уряд вирішив повернутися до старої структури, але слід зазначити, що власне, наявність цього пункту у переліку вимог Міжнародного валютного фонду і є однією із головних причин того, що рішення розділити податківців та митників все ж було ухвалене [6]. Ще одним мотивом такого кроку може бути намагання поліпшити імідж податкових органів на противагу мілітаризованій митній службі, з якою протягом останніх років пов'язується багато скандалів та проблем.

Повноваження двох органів будуть аналогічні до повноважень ДФС, проте більш спеціалізовані. Так, Державна податкова служба займатиметься такими питаннями: реалізація державної податкової політики, державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, державною політикою у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування податкового законодавства, а також законодавства з питань сплати єдиного внеску [2].

У свою чергу, Державна митна служба матиме повноваження в реалізації державної митної політики, державної політики у сфері боротьби з правопорушеннями під час застосування митного законодавства [2].

Державна фіскальна служба існуватиме та діятиме до завершення усіх процедур з утворення нових органів. Протягом 2 місяців з моменту прийняття постанови Міністерство фінансів має подати на затвердження Уряду положення про нові органи. Після того розпочнеться процедура призначення керівництва органів, поділу майна тощо. До того часу всю податкову звітність, листи, скарги, звернення слід направляти до ДФС.

Реформа ДФС має на меті поліпшити адміністрування податків та зборів. Вона створить підґрунтя для демілітаризації податкових органів, покращить якість сервісів, які надаються платникам податків, підвищить прозорість та підзвітність роботи податкових та

митних органів. Багатолітня практика довела, що робота митниці є дуже специфічною діяльністю, не притаманною податківцям. Разом з позитивними змінами є багато ризиків, зокрема майбутня доля баз даних ДФС, які зараз знаходяться у спільному користуванні відомств. Також виділення митної та податкової служб може призвести до збільшення перевірок бізнесу, адже тепер одного й того підприємця може перевіряти вже два, а не одне відомство - кожне у своїх справах [6].

Я вважаю, що розподіл єдиного органу виконавчої влади на два принесе більш прогресивну діяльність і чіткіше виконання своїх повноважень та функцій кожного суб'єкта публічного адміністрування окремо. І відповідно за порушення норм у цих сферах буде застосовуватися більш конкретна адміністративна відповідальність.

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України Про затвердження Порядку здійснення заходів, пов'язаних з утворенням, реорганізацією або ліквідацією міністерств, інших центральних органів виконавчої влади N 1074 від 20 жовтня 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1074-2011-%D0%BF>
2. Постанова Кабінету Міністрів України Про утворення Державної податкової служби та Державної митної служби України N 1200 від 18 грудня 2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1200-2018-%D0%BF>
3. У Мінфіні підписали постанову про реорганізацію ДФС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua>
4. Уряд схвалив Концепцію реформування ДФС. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/249858680>
5. Як поділ ДФС України вплине на життя платників податків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.vkr.ua/ua/publications/>
6. ДФС навпіл. Навіщо уряду розділив податкову та митницю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.dw.com>